

Шамоилул-Муҳаммадия / РАСУЛУЛЛОҲ СОЛЛАЛЛОҲУ АЛАЙҲИ
ВАСАЛЛАМНИНГ КЎРИНИШЛАРИ / 336-ҳадис

336- حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ كَيْعٍ قَالَ: حَدَّثَنَا جُمَيْعُ بْنُ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْعِجْلِيُّ قَالَ: أَتَبْنَا رَجُلًا مِنْ بَنِي تَمِيمٍ مِنْ وَلَدِ أَبِي هَالَةَ زَوْجِ حَدِيجَةَ يُكْنَى أَبُو عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي هَالَةَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ قَالَ: سَأَلْتُ حَالِي هِنْدَ بْنَ أَبِي هَالَةَ، وَكَانَ وَصَافًا عَنْ حَلِيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَأَنَا أَشْتَهِي أَنْ يَصِفَ لِي مِنْهَا شَيْئًا، فَقَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَحْمًا مُفَحِّمًا، يَتَلَأَلُ وَجْهَهُ تَلَأُلُو الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ فَتَكَرَّرَ الْحَدِيثُ بِطَوِيلِهِ

قَالَ الْحَسَنُ: فَكُنْتُمْهَا الْحُسَيْنَ زَمَانًا، ثُمَّ حَدَّثْتُهُ فَوَجَدْتُهُ قَدْ سَبَقَنِي إِلَيْهِ. فَسَأَلَهُ عَمَّا سَأَلْتُهُ عَنْهُ وَوَجَدْتُهُ قَدْ سَأَلَ أَبَاهَا عَنْ مَدْخَلِهِ وَمَخْرَجِهِ وَشَكَلِهِ فَلَمْ يَدَعْ مِنْهُ شَيْئًا

قَالَ الْحُسَيْنُ: فَسَأَلْتُ أَبِي، عَنْ دُخُولِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: كَانَ إِذَا أَوَى إِلَى مَنْزِلِهِ جَزَأً دُخُولَهُ ثَلَاثَةَ أَجْزَاءٍ، جُزْءًا لِلَّهِ، وَجُزْءًا لِأَهْلِهِ، وَجُزْءًا لِنَفْسِهِ، ثُمَّ جُزْءًا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّاسِ، فَيَرُدُّ ذَلِكَ بِالْخَاصَّةِ عَلَى الْعَامَّةِ، وَلَا يَدْخِرُ عَنْهُمْ شَيْئًا، وَكَانَ مِنْ سِيرَتِهِ فِي جُزْءِ الْأُمَّةِ إِثَارُ أَهْلِ الْفَضْلِ بِإِذْنِهِ وَقَسْمُهُ عَلَى قَدْرِ فَضْلِهِمْ فِي الدِّينِ، فَمِنْهُمْ ذُو الْحَاجَةِ، وَمِنْهُمْ ذُو الْحَاجَتَيْنِ، وَمِنْهُمْ ذُو الْحَوَائِجِ، فَيَسْأَلُهُمْ فِيمَا يُصْلِحُهُمْ وَالْأُمَّةَ مِنْ مَسْأَلَتِهِمْ عَنْهُ وَإِحْبَارِهِمْ بِالَّذِي يَبْغِي هُمْ وَيَقُولُ: لِيُبَلِّغَ الشَّاهِدُ مِنْكُمْ الْغَائِبَ، وَأَبْلِعُونِي حَاجَةً مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ إِبْلَاغَهَا، فَإِنَّهُ مَنْ أَبْلَغَ سُلْطَانًا حَاجَةً مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ إِبْلَاغَهَا ثَبَّتَ اللَّهُ قَدَمَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، لَا يُكْرَهُ عِنْدَهُ إِلَّا ذَلِكَ، وَلَا يُقْبَلُ مِنْ أَحَدٍ غَيْرِهِ، يَدْخُلُونَ رُؤَادًا وَلَا يَفْتَرِقُونَ إِلَّا عَنْ ذَوَاقٍ، وَيُخْرِجُونَ أَدِلَّةً يَعْني عَلَى الْحَبْرِ.

Ҳасан ибн Али розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Тоғам Ҳинд ибн Абу Ҳоладан Расулуллоҳ соллоллоху алайҳи васалламнинг сифатларидан бирор нарсани васфлаб беришларини хоҳлаб у зотнинг сифатлари ҳақида сўрадим. Тоғам вассоф эдилар. У киши: «У зот буюк, ҳамма улуғлаган инсон эдилар. У зотнинг юзлари ой тўлган кечада ўзида нур сочганидек нур таратарди», деб ҳадисни тўлалигича зикр қилди».

Ҳасан розияллоху анху айтади: «Мен бу ҳадисни узоқ муддат Ҳусандан яшириб юрдим. Кейин унга айтган эдим, билсам, у мендан олдин буни эшитган экан. Ҳусан ҳам тоғамиздан мен сўраган нарсалар ҳақида сўраган экан. (Бундан ташқари) отасидан ҳам (яъни отамиздан ҳам) у зотнинг чиқишлари ва киришларидаги сифатлари, шакллари, қўйингки, бирор нарсани қолдирмай сўраган экан».

Ҳусайн розияллоху анху айтади: «Расулуллоҳ соллоллоху алайҳи васалламнинг (уйларига) киришлари ҳақида гапириб беришларини отамдан сўрадим. Отам: «У зот уйларига кирганда, киришни уч қисмга бўлар эдилар: Бир қисми Аллоҳ учун, бир қисми аҳллари учун ва яна бир қисми ўзлари учун. Сўнг ўзларига тегишли қисмни иккига бўлиб, ўзлари ва одамлар учун ажратдилар. (Аҳли байт ва баъзи) хос (саҳоба)лар учун ажратган вақтлари ила оммага (илм-маърифат) берардилар. (Яъни бу хос саҳобалар пайғамбаримизнинг уйларига кириб, у зотдан ҳадисларни эшитиб, уйларига киролмаган омма саҳобаларга ҳадисларни етказишарди). У зот саҳобалардан (илм тарқатиш борасида) бирор нарсани яширмас эдилар. Умнатларига ажратган бўлақларидаги одатлари шу эдики, ўз изнлари билан фазл аҳлини устун қўйиш, шунингдек уларга ажратган вақтларидаги тақсимотлари саҳобаларнинг диндаги фазлига қараб бўларди. Улардан битта ҳожати борлар, улардан иккита ҳожати борлар, улардан бир нечта ҳожати борлар бўларди. У зот ўшаларнинг ҳожатини раво қилиш билан банд бўлардилар. У зотдан маслаҳат сўраб келганларга, сўровчи ва уммат учун фойдали бўлган нарсаларга уларни чорлаб банд қилар ва уларга керак бўлган нарсаларнинг хабарини берар ва: **«Менинг олдимда ҳозир бўлганлар, олдимда бўлмаганларга етказсин. Ҳожатини менга етказмайдиган кишининг ҳожатини менга етказинглар. Чунки ҳожатини айтолмайдиган кишининг ҳожатини ким султонга етказса Аллоҳ унинг қадамини қиёмат кунда собит қилади»**, дердилар. У зотнинг ҳузурларида фақатгина мана шундай сўзлар тилга олинар ва у зот ҳам бировдан бундан бошқасини қабул қилмасдилар. (Саҳобаларнинг улуғлари) у зотнинг олдиларига (уммат манфаати учун) изланувчи бўлиб киришар ва (илм ва маърифат) тамини татимагунча ажралиб кетишмасди. Улар у зотнинг ҳузурларидан йўл кўрсатувчи яъни: яхшиликка йўлбошчи бўлиб чиқишарди», деди».

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI